

MESARSKI LIST

Stručni list za mesarski i kobasičarski obrt.

Izdava: Konzorcij Mesarski List, Št. Vid nad Ljubljano. — Predstavnik i odgovorni urednik Grudnik Rudolf, Dravljice 103 (Tel. 22-89). Tiskarna „Slovenija“ v Ljubljani. Predstavnik Albert Kolman, Ljubljana, Celovška cesta 61.

Izlazi mjesečno. — Uprava Dravljice 103, p. Št. Vid nad Ljubljano. Tel. 22-89. Oglasi po cjeniku. — Pretplata za čitavu godinu 30 Din.

Mala Antanta i Sovjetska Rusija.

Zbliženje s Rusijom bilo je ubrzanost sa dopunom ugovora o nenapadaju, koji je bio sklopljen 3. jula u Londonu medju Rusijom, Poljskom i malom antantom. Ovaj korak diplomata daleko je važniji nego li pakt četiri velevlasti sa svojom revizionističkom politikom — u održavanju svetskog mira. Možda će ovom ugovoru uslediti još tješnji odnosi medju spomenutim državama te će se možda moći izgraditi most, po kojem će ući Rusija i Poljska u malu antantu. Zna se, neće tada biti ovo više mala, nego najveća antanta naše zemaljske kugle, koja će sigurno moći garantovati svetski mir te poboljšanje sadašnjih prilika, za čiju stvar pakt od četiri velevlasti nikako ne može biti merodavan. Da je ovaj ugovor bio od preke potrebe, logično je, jer revizionistička politika je već dugo ugrožavala svetski mir. I na Dalnjem istoku bilo je te je i danas još vrlo napregnuto. Japanska ponaša se prema Rusiji svedrskije sa svojim osvajalačkim tražbinama. Dosta je pridonela ka ovoj preorijentaciji Rusije i Hitlerova protivmarksistička kao i antičevrejska politika te Rosenbergov rad na otcpljenju Ukrajine od Sovjetske Rusije, koji dakako nije imao drugog uspeha nego samoubistvo Skrypnika, zamjenika Stalina. Tu možemo samo čestitati Sovjetskoj Rusiji na njezinom vanredno sposobnom aparatu za pronalazak protivsovjetskih špijuna. Baš ove činjenice povele su Rusiju ka idealnoj politici za osnivanje slovanskog bloka, koji je takodje već dugo pokretan sa njezine strane. Ovako će se pomagati preporod nekad onako nagnjetavanog i zarobljavanog Slovena. Nastojanje neprijatelja Slovena ide dapače sve jače u smeru slabljenja sveslovenske politike. Ipak pak raste svest Slovena mnogo brže no nastojanje neprijatelja i onih naroda, koji smatraju sebe za večite upravljače svetske osovine. Bojda čeka ova sretna sudbina i nas Slovene da pokušamo te i stvarno upravljamo svetu.

Bugarska, naša suseda, koja nikako ne može naći samu sebe u redovima Jugoslovena, nego samo stoji uvek iza

ledja, kako bi opet mogla naškoditi nešto svojoj slovenskoj braći, sada je malo a možda i jako preneražena. Ona kao raj nemačkih oficira i komita te južnjačkih gengstera nije očekivala sa naše strane nešto vrlo dobrog i zanju.

Sokolski slet u Ljubljani.

Krajem meseca juna imali su Sokoli svoj slet u Ljubljani. Iako je slet bio mišljen kao pokrajinski, skupilo se na njemu toliko Sokola, da je zadio izgled svesokolskog sleta. Došli su Sokoli iz cele Jugoslavije, dalje iz Česke u najvećem broju, pa iz Poljske te čak iz Amerike. Zastupani su bili i ruski Sokoli po emigrantima. Skoro bi se moglo reći da je Ljubljana bila premalena za prijem sviju njih te su se zadovoljili sa najskromnijim raspoložljivim sretstvima bele Ljubljane, koja ih nije očekivala u tolikom broju. Svaki drugi bio je Sokol a svaka druga bila je Sokolica te je imala Ljubljana izgled čisto Sokolskog logora danju i noću. Vežbe bile su najlepše ne samo zbog narodnih nošnja od svuda nego i zbog idealnog prikazivanja narodnih osećaja i želja tako da se budnom oku, koje zna prošlost i sadašnjost života pojedinih pokrajina kao i država, prikazala sva čežnja za prosperom svih tih pokrajina. Moglo je svakome, koji nije video vežba, biti žao na velikom doživljaju. Naročito su se ispoljili braća Česi i Rusi, ovi poslednji sa svojim mačevanjem, koje je njima svojstveno. Osetljiv čovek mogao si je predstaviti nekadašnju sliku od pre hiljadu i nekoliko stotina godina, dok smo još bili jedno i samostalni te se mogao zgranuti nad sudbinom Slovena kad se opet probudio iz zanosu svršetkom vežba. Mnogoko je želeo da bi ova slika nikako ne išezla kao opomena i potstrek svima ka još hitnijem i smotrenijem radu na udruženju sviju Slovena da stvorimo zaista jaki logor, jednu samu veliku državu jednu samu veliku otačbinu sviju nas pa da vidimo, da ima nas Slovena zaista najviše.

A sad eto stoji ona sama tamo dole zgranuta nad ovom činjenicom. Šta će da radi? Morati će zagristi u kiselu jabuku te pristupiti slovenskom savezu. Valjda je njezino iskustvo iz balkanskog kao i iz svetskog rata dostatno za pametniju politiku nego je njezina sva dosadašnja.

Povorka na Vidovdan bila je svesna slika toga, šta bi mogao Sloven da zna o sebi svakog dana te si dobro zapamtio ne samo jedan slučajni skup u povorci nego i sam sebi pretstavio svoju neopravdanu nepouzdanost. Ko nije bio oduševljen nad ovim prizorom kad su hodali i jašili Sokoli kroz Ljubljano ceo jedan sat i po u povorci dugačkoj neprekinuto šest kilometara? Barem se nije moglo primetiti na licima posmatrača malodušja. Sipali su na njih evice, vikali im te ih dozivali kao da nisu to samo sletnici nego braća sviju i svakog, koja je stigla nakon duga vremena kući.

Da, bila je ova slika vrlo čedna, što su potvrdili i posmatrači drugih narodnosti, a baš naročito nemačke, koje sam slučajno čuo kao posmatrač povorke. Nisu bili toliko smeli, videći povorku, da bi razgovarali glasno kao što je inače njihov običaj nego su samo došaptavali kao: nešto ovakoga od Ljubljane nisam očekivao (so etwas habe ich mir von Laibach nicht vorgestellt). Neka elegantna dama začudila se prema svome kavaliru — gle, Oskar, zanimljivo (schau, Oskar, interessant). Kad su prijašili konjanici, opet jedna gospodjica — gospodin Bože, gle osedlanu fanfaru, kako je ovo lepo (Herrgott, schau die berittene Fanfare, wie schön das ist). Kad je došla skupina slovenske narodne nošnje, opet neki gospodin sa sedom bradom, okrenut prema svojim — ko si je nešto ovako pre rata mogao zamisliti (wer hat sich das vor dem Kriege vorgestellt), našto mu netko iz njegovog društva odvratila — na stara vremena ne možemo se više nadati (auf die alten Zeiten ist nie wieder zu hoffen).

U vezi sa sokolskim sletom pisali su

neki Hitlerovi časopisi o sokolstvu, panslavizmu i o staroj Austro-Ugarskoj. Možemo si zamisliti, kakvi ih osećaji hvataju gde vide, kako su nepovratna vremena protektorata nad nama. Nikako ne mogu pojmiti da smo mi samo zbog svoje velikodušnosti i nepoznavanja njihovih namera pre zarobljenja morali kušati ropstvo. Nalazili smo u hiljadugodišnjem ugnjetavanju dosta poduka za stvaranje i kašnije takodje održavanje slobode i narodnog razvitka, koji usprkos našim »protektorima« nije tako mali da njih ne bismo mogli dostići za bar sto godina. Nisu nam oni tako napredni da

bi se mi smeli i morali plašiti njihove nadmoćnosti. Za čudo možemo i sada već slobodno tvrditi da do onakvih razmirica, kakve imaju oni međusobno, sigurno medju nama neće doći. Dakle možemo nazirati da smo kadri stvaranju nešto svojega baš izrazito narodnog, da ćemo iskorišćavati sami svoje naše bogatstvo, koje nam nudi naša sadašnja i ako ograničena otadžbina. Ova naša otadžbina čeka nas sa ne baš malim bogatstvima da ju uočimo te razvijemo svoje snage i da budu naši unuci sretniji negoli mi, koji smo taman počeli i zaželeli da nešto stvorimo.

Savezi i udruženja.

Od koje je važnosti udruženje, nije bojda još poznato našim mesarima. Jerbo, sada imamo svega jedan savez, koji je istom osnovan sada u Ljubljani baš kao savez mesarskih zanatlija. Možda mesari, kobasičari itsl., koji imaju ikakvu vezu sa proizvodjačima mesnih proizvoda, ne smatraju poseban savez kao najbolje sredstvo za borbu u postizavanju svojih prava. Zar oni misle, da će se drugi obrtnici isto onoliko interesovati za brige mesara ko za svoje. Dakako ne. Zašto ne bi onda došli svi do uverenja, da se i u drugim banovinama osnuju savezi mesarskih zanatlija, kojih bi ovako bilo svega devetoro a bi predstavljali najjaču organizaciju, koja ikako može postojati.

Da trebaju slovenački mesarski zanatlije najjači organizacijski aparat, jasno je. Jer nigde nema tako jakе industrije ko tu te takodje nije nijedan zanat tako razvijen ko što su tu svi mogući. Ni poljoprivreda nije nigde ovako ograničena na mali teren, kojeg se mora savesno iskorišćavati da se zaradi i živi. Nije pak ni to glavna činjenica, koja daje pravo na najjači savez baš njima. Nego biste morali svi imati u vidu, da će se i kod vas razviti zanat i industrija do ove visine te nećete smeti čekati do tada sa boljim organizovanjem. Sada je pravo vreme, da pripremite teren za sebe, si pridobite prava, koja vam omogućavaju razvitak i dobro usidrenje kao i utvrđenje i niko vam neće kašnije moći razrušiti vaš uspeh ako već moramo upotrebiti ovu rečenicu.

Što povezivanja je jedna organizacija, što manje ima drugih struka i interesa u njoj, to bolje će raditi i svugde uspeti. Šta koristi to, da ste u savezu sa drugim zanatlijama? Bolje je imati prvo svoj savez te ondak tek pristupiti sveukupnom i sveobimnom savezu. Dajte samo promisliti i videti ćete, da smo na pravom putu. Koji zanat na primer u Nemačkoj ima tako jaku organizaciju kao baš mesarski i koji može raspolagati sa ovakvom sna-

gom kao baš ovaj? Samo se izvolite informirati o istinitosti naših navoda i videti ćete kao i znati sve pravovremeno. Ima li kod nas ijedan list za mesarske zanatlije osim našeg? Nema! Pa i naš je u privatnim rukama i samo ovaj naš radi stalno na vaspitivanju svijui. U Nemačkoj ima njih bezbroj sa svim stručnim uputama u radu i izradjivanju proizvoda, u ophodnji sa strojevima, u mimoilaženju nesreća u poslu itsl. Zar mi možda ovoga ne trebamo? Sumnjamo. List je jedan najbolji povez izmedju zanatlija. On je najbolji i najbrži kao i naj-

jeftiniji list, najjeftinija korespondencija.

Nije ni ovo dosta. Trebamo stručnu literaturu svake vrsti. Prvo za izučavanje struke, drugo za uputstva u ophodnju sa strojevima, u savetima, koji so strojevi najbolji i najjeftiniji povrh toga, u zakonskom tumačenju svojih prava i dužnosti, u »školovanju« naraštaja, ne brojnog stvaranja kasapa nego u stvaranju sposobnog naraštaja, koji će pojeftiniti sa svojom stručnom znanošću naš rad te povećati zaradu. Dakle možete videti već samo iz navedenog, što još manjka. Toga je mnogo, strašno mnogo. Imamo dosad samo jednu jedinu stručnu knjigu na srpsko-hrvatskom jeziku, u kojoj pak je sav materijal tako strašno morao biti sgušćen baš zbog namere, da se sa malo reći što više koristi zanatliji. Trebali bi sve, što je u ovoj jedinjoj našoj knjizi napisano, morali bi napisati u mnogim knjigama te bi ovako dali mesarima itsl. sve što smo želeli. Ako pak bi hteli sve popisati u jednoj knjizi, bila bi veoma velika i skupa te bi se jedan zanatlija ne mogao odlučiti za nabavku iste. Trebamo dakle mnogo knjiga, jeftinih i jednostavnih i još puno drugoga. A pre svega potreban je jak savez, koji će moći izvesti to, što je naša želja a potreba vas svijui.

Lužički Srbi i nemački nacionalizam.

Davno nam je već poznato što baš nemački nacijsalni elementi ne mogu videti žive naše Lužičke Srbe, koji su im bodljika u vlastitim očima. Već davno hteli su da s njima obračunaju te da njihove tradicijsnalne običaje izbrišu. No, svi njihovi pokušaji propali su zbog složenosti i slovenske svesti Lužičkih Srba. Sada pod Hitlerovim režimom smatraju ovi šoviniiste da je kucnuo čas iztrebljenja svega, što je slovensko ili barem miriši na slovensko. Jedna od prvih zadaća jeste pridobijanje mladeži, kojoj neka se nametne nemački uzgoj. Ako se osvrnemo malo unazad, vidimo kako su oni hteli već pridobiti lužičko-srpsku mladež za sebe. Do godine 1920 bio je namešten u školama, gde je bila u većini lužičko-srpska deca, po jedan lužičko-srpski učitelj, koji je ovu decu podučavao u materinskom jeziku, pre svega u prvim razredima. U to doba smo vrlo rado posećivali ovu školu. Svuda smo čuli lužičko-srpski razgovor i pevanje. Kako u školi, onako je bilo i svuda u javnom životu. Tada smo prihvatili posloviću: pokazimo, da smo prsnog slovanskog porekla. A ovo je Nemeima bilo previše. Osnivanje športskih i pevačkih društava, u prvom redu osnivanje samostalnih lužičko-srpske stranke u Rajhstagu, dodijala im je već.

Počeli su sada sa odlučnim protivstavovima: da premeste sve srpske učitelje u čisto nemačka ozemlja te bi ovako Lužičkim Srbima oduzeli njihove duhovne vodje. Na njihova mesta došli su zagriženi, fanatički nemački učitelji. Sva nastojanja Lužičkih Srba, da ovo premeštenju uklone, bila su uzaludna.

Deca su bila primorana da govore već u ranoj mladosti nemački. Još više. Novi učitelji zabranili su razgovaranje na srpskom u školi te deci zapretili pevanje na srpskom u nemačkoj zemlji. Sada su nemačka deca imala prilike, da viču te se zadirkuju nad srpskom decom sa rečima: dobro jutro srpski pas, srpska svinjo. Ovako su dakle srpska deca bila pozdravljana. Išli su čak dalje. Srpskim devojkicama zabranili su pohađanje škole u narodnim nošnjama iz razloga da je ovo odelo za školu nepristojno. Učitelje morala je deca pozdravljati nemački, na ulici razgovarati nemački te pripadati nemačkom pokretu te su dakle ovako mogli postati prisni slovenski Nemci. Ipak ova gospoda nisu računali sa činjenicom, što je slovenska misao i nemački uzgoj dvoje neudružljivo te da decu ne uzgajaju oni nego slovenski roditelji. Dok će uzgajati decu slovenski roditelji, neće moći nijedan slovenski neprijatelj razbiti ne-

razdružljivost te slogu ove slovenske manjine.

Nakon ovoga moramo spomenuti pokret i slobodu nemačkih te sviju drugih manjina kod nas. Naročito nemačke manjine uživaju potpunu slobodu. Čak im se zbog mekanog Slovenca pruža prilika, da razgovaraju sa Slovencima nemački te ovi znadu nemački dok oni ni reči slovenski. Čudo bi bilo slušati jednog Nemca razgovarati slovenski. Sigurno ga ne bi nitko razumeo. Osim toga sedi u mnogim Slovencima još ono »blagodatno mišljenje«, da sva naobrazba i sve dobro dolazi od Nemaca i gle — ovi Nemci nisu nimalo u zabuni, kad ih netko oslovi slovenački, da odvrte:

ich versteh Sie nicht; spricht deutsch (ja Vas ne razumem; govorite nemački). I ovaj naš siromah, naučen na nekadašnje ugnjetavanje od »gespuda«, ponizno pokušava razgovor na nemačkom. Dakle, gde smo mi? Dajmo ipak i mi jednom početi malo drukčije. Bilo bi to vrlo dobro i zdravo za nas i tako isto za njih, naše vredne neprijatelje, koji ni ne znadu da nas ima više, mnogo više od njih.

Mi ne smemo biti zečevi u miru nego moramo ostati junaci i to da će znati oni »Protektori«, da smo svojim junačtvom zaslužili otačinu te ju hoćemo i junački održati za sebe a ne samo misliti, da nam je dosta, kad smo potukli neprijatelja na ratištu.

Pokret na bolje ili na gore?

Stvoren je dakle kao i potpisan pakt u četvoro. U ovome paktu nema nas Slovena. Sklopili su ga Romani i Germani sigurno sa namerom, da garantuju za svoj mir, nikako pak za mir drugih država, naročito ne malih država, stvorenih nakon godine 1918. Iz ovog pakta možemo nazirati svašta, najviše pak nameru stvaralaca pakta, da vladaju svetu, ga sami sebi pridržavaju za poprište. Hoće li im ova namera, koja je veoma jasna, uspeti? Sumnjamo. Nije više ono doba, kad se moglo sa paktima nekih nekad predestiniranih vladati i upravljati svemu, što postoji. Nema tu govora o kakvim rešavanjima istočnih pitanja. Na istok su gospoda zaboravili. Bojda im istok ne miriše najbolje. Sigurno su posumnjali da bi mogli održati svoje nekadašnje kolonije te ostavljaju Japancima slobodnu ruku. Neka oni rade kako god hoću. Tu u starome svetu ćemo pak po svaku cenu ostati mi sami te ćemo iskoristiti svaku sitnicu za nas. — Za Boga miloga. Zar se svet ne okreće više? O ipak. Samo su zaboravila gospoda, koja su stvorila pakt, da se i oni okreću sa zemljom te će okrenuti sa njom baš onako, kako ona već davno sama hoće. Njihov pakt će biti brzo zaboravljen, a njime ne samo pakt nego i stvaraoci pakta. Ugovori će biti poništeni još bolje bez dozvole ili prigovora jednog ili drugog od njih, nego će ga opet svačega za sebe uništiti majka zemljica. Zemlja neće pitati, šta je koji od potpisnika tražio od nje, niti će se brinuti o njegovu »stručnu« nameru, još manje o prošlost njegove rasne čistote, nego će ga sasama bezbrižno odbaciti u zaborav.

Kad se nešto priprema ozbiljno, nema nikakve bure. I sada nije bilo bure te je neće biti. Oluja će doći iznenada te poplaviti i uništiti one papirne stvorove, kojima su četvorica nametnula svoj potpis »ispravnosti«. Boga mi, istina. Zaboravili su da svi dru-

gi znamo te kako dobro misliti i opazati bez da nam oni nešto serviraju, što je njihova volja. Pa imamo mi sva dobra, koja trebamo i nismo prinuždeni da se hranimo njihovom čorbom ili kojekakvim specijalitetama, pa bile one iz mesa ili brašna vrlo komplikovano napravljene. Mi ne verujemo više, kad oni kažu — pa to je najbolje za Vas — nego se sami uverimo, šta je dobro. Tako ćemo učiniti već sada. Četvorni pakt će dakle morati biti zaboravljen, jer nismo saznali, iz koje je sirovine on fabriciran. Jerbo, da bi netko računao sa našim sirovinama kod proizvodnje nekih nepoznatih produkata, dok ovih sirovina još nema nabavljenih, biti će mu teško iz njih nešto stvoriti u — sadašnjoj krizi — koja je opet ponajviše njihov stvor.

Kad je ovaj pakt, kojeg su stvorili, tako dobar, zašto onda nije londonska konferencija nešto učinila? Zar nisu izaslanici na ovoj konferenciji onih istih velevlasti kao što su stvorile pakt u četvoro? Ne! To baš nije. Na konferenciji u Londonu sede i delegati drugih država te zbog toga ne dodje do nikakvih pravih zaključaka, koji bi se mogli upotrebiti za sve odnosno pravedno za celo čovečanstvo. I to je ona tačka, koja nam zadaje velikih briga. Jer londonska konferencija nije stvorila još ništa pa i neće stvoriti, jer se interesi svih pojedinaca tako ukrašavaju da nećemo trebati nijedne konferencije više, na koju bi došli svi. Opet ne trebamo nijedne ovakve konferencije baš iz razloga, jer se na njoj ne raspravlja ono, što bi koristilo svima nego su tu došli neki sa željom, da bi stvorili iz svega samo svoj profit ne pa da bi pronašli lek za sve, što je bolesno i otekli ono, što se više ne da izlečiti. Oni baš hoću da otruju sa nezdravim i sve zdravo. To nije dozvoljeno po čovečanskom pravu i se delegati dakle moraju razilaziti i baš za stalno razići. Oni, koji su došli sa

ozbiljnom namerom, da nešto stvore i sklope, već su utvrdili da je bolje ne dolaziti na besplodno konferisanje i raditi kod kuće pa i nešto uraditi. Oni pak, koji su došli sa namerom da saznaju, koliko su ovi prvo spomenuti glupi i glupliji od njih, ljute se, što su morali doći ipak jednom do uverenja, da ne mora svaki biti samo glup te se davati iskorišćavati.

Ne možemo samo shvatiti zašto se dolazilo na konferenciju pošto su prije njezinog početka već bile tu veoma velike sumnje u ikakvi uspeh. Mi to znamo. Mislili su pokretnici konferencije da će zastrašiti svoje »drugove i prijatelje« sa svojom »pameću« i »pravednošću«. No, baš ovi, koji su morali biti glupi, saopćavali su već prije konferencije, da žele samo prave i ispravne ugovore kao razgovore a ne kojekakvo komešanje. Odlučili su neuspeh konferencije dakle oni, od kojih su tražili pokretnici dozvolu za iskorišćavanje bez garancije prirodnih prava — prava na život, koji zaslužuju. — Morati će oni, koji su dosad upravljali svetu, otići brzo u penziju, kupiti si jake naočare, ostaviti crnu kafu i žestoka pića da budu barem dočekali nešto boljega no to što sami znadu. Jer inače neće ni znati, kako se spašava svet, što oni nikad nisu mogli naslućivati, jer nisu deca prirode. Priroda je ona, koja traži nešto drugo, priroda je nametnula neprirodnim činjenicama krizu da uveri sve i svakoga, da bez nje ne može biti ostvaren život, sreća i napredak. Natrag ka prirodi onoliko, koliko je potrebno. Natrag ka narodu, koji mora da živi a ne samo radi. Natrag ka poštenju, koje je nužno potrebno i prirodno. Kad će se doći do ovde, nećemo više konferisati nego samo raditi i proraditi i, što je najvažnije — nestat će krize i nezadovoljstva naroda.

Čudnovati izvoz svinja u Čehoslovačku.

Sa deviznim ograničenjem Čehoslovačke nastale su veoma teške prilike i kod izvoza svinja. Komisionari su nam počeli kupovati po čvrstim cenama te su ovako često zaradili kod jedne svinje po 3 Kč od jednog kg žive mere. Dok su cene januara 1932 bile 5.87 Kč, novembra iste godine bile su već po 8.34 Kč, što su prouzrokovali ovi komisionari, koji se nisu zadovoljili sa običnom provizijom. Cene uvoznika bile su niske dok su cene u Čehoslovačkoj naglo rasle. Slično je bilo i kod masti. Time je patio izvoznik te konsument. Praški mesari tražili su dodeljenje svinja i slanina iz uvoznih kontingenta, što nisu postigli. Ponavljali su ove svoje zahteve i kod pregovora pri osnivanju stočnih sindikata. Time pak su si oduzeli još oni

mali kontingent, kojeg su imali dotad. Sama državna vlast nije bila toliko smela da bi učinila kraj ovome stanju. Morali su se zainteresovati za stvar sami izvoznici i predstavnici država izvoznica. Jugoslovenska vlada slala je na praško tržište svoga predstavnika, koji je kontrolirao postupak sa robom. Našao je mnoge neispravnosti sa dokazima. Jugoslavija je obustavila izvoz svinja sve dotle dok se ne učini po njenom zahtevu i se izabere komisionare sasna slobodno, što je Jugoslavija tražila u prvom redu. Jer ovo je bilo od najprečije potrebe. Sve drugo može se rešiti uzastopce. Jugoslaviji pridružila se i Rumunija.

Sav dobitak iz uvoza delilo je nekoliko tvrtka. Ove tvrtke tražile su od uvoznika neku gremijalnu daćbinu od 40 Kč po komadu svinje iako nije postojao nikakav gremij, što ni nije bilo moguće. Provizija komisionara iznosila je u predratno vreme 8%. Uvezeno je bilo od početka deviznog režima samo u Prag 48.641 svinja, plaćeno za njih 70.558.541 Kč te je konzorcij uvoznika zaradio samo na praškom tržištu četiri i po milijuna Kč. Za istovarivanje jedne svinje iz Rumunije tražilo se 5 Kč te je za ovo bilo primljeno opet 243.205 Kč. Gremijalna taksa iznosila je svega 364.875 Kč i ako sada malo preračunimo, dodjemo do veoma čudnovatih brojeva. Ko je spremio ove grdne pare? Zašto im ovaj novac u sadašnjoj krizi? Možda za spašavanje njihove krize ili za neku gvozdenu rezervu kad ih se odbaci odnosno izbaci sa tržišta. Možno je i to.

Nećemo o ovome baš raspravljati jer nismo trgovci nego samo zanatlije. A vidi se uvek i svugde, da kad se nadje neki previsoki dobitak, nije ovo bio dobitak mesara nego samo onoga, koji nije ništa drugo učinio no samo spremio novac. I nastaje ti uvek onakav pokret samo protiv mesara. Zaista se na prvi pogled može sumnjati samo mesara, jer njega samoga vide da kolje i seče meso. Prodaje ga on

takodje ali ovo on dobro plati. Pak ti dodju neki ljudi, koji možda životinju ni ne poznaju te im sigurno neprijatno miriši živa i zarade miljune kod nje. Opet je tu jedna lepa nauka za napadače mesara.

TRZISTE KOZE.

Sada se tržište već nekoliko smirilo. Naročito nema više velikih tražbina od inostranstva, koje je bojda naslagalo svojih skladišta sa našom kožom. Samo je u Austriji još napregnuto dok se najviše smirilo u Nemačkoj gde su cene od tvornica sada zastale. Tvornice ni ne plaćaju više ne feniga, što je opravdan znak predostrožnosti. Samo su spekulacije sa Amerikom, koja je napustila zlatni standard. Inače će se po svoj prilici tržište smiriti do kraja jula potpuno te će cene biti opet nekako stanovitiije. Ipak je za naše stočare, koji su iskusni, ovaj porast cena od velike koristi.

Govedje kože prima šarene notiraju Din 9—10, bez soli. Slabija roba jeftinija je prema kvalitetu.

Teleće kože: s glavom, dugih nogu bez soli, Din 15—16, bez glave, kratkih nogu Din 20—21, bez soli i to samo prima roba.

Jareće kože plaćaju se 32 deka teške po Din 30—32 po komadu.

Janjeće kože: 80—85 deka teške Din 13.50—14.50, 90 deka teške plaćaju se pak od Din 15.50—16.50.

Ovčje kože: Din 8—9 po kg. One poskupljuju zbog porasta cene vuni.

Konjske kože, dulje od 220 cm, plaćaju se Din 75—80 po komadu.

Iz ovoga se vidi, da su cene poskočile kožama svih vrsti, najviše pak cene jarećim i janječim kožama. Svakako pak se ne obeća povišenje ovih cena tek možda sniženje jer su neki hteli sa nakupovanjem koristiti sebi pa su time samo prekomerno navijali cene.

KUPUJU TELETINU PO DIN 4, PRODAVAJU PAK JU PO DIN 16

i to mesari iz Velikog Bečkereka? Bar ovako je ustanovio g. pretstojnik gradske policije, g. Kosanić Milorad. Pozvao je mesare na jednu konferenciju, na kojoj će tražiti od njih sniženje cena mesu, jer će u protivnom pokrenuti protiv njih postupak po zakonu o suzbijanju skupocine. Kaže da mesari kupuju od stočara telad po Din 3 i 4, prodavaju pak meso u Velikom Bečkereku po Din 18, u Novom Sadu po Din 20, u Zablju pak po Din 10. Sta je na ovome? Drugovi, pobrinite se za istinu i vaše interese da se sazna, šta je na ovome.

TRGOVANJE MLADIM JARIČIMA

postalo je prema vestima nekih dnevnih časopisa veoma čudnovato. U Sandžaku priređen je bojda ceo neki trgovački pohod na mlade jariće u odaljenija sela da se iskoristi neobaveštenost seljaka o cenama, jer su daleko od varoši. Traži se naime jareća kožica, koju upotrebljavaju tvornice koža za preradu u najfinije kože za obuću. Plaćaju se jarići po Din 25 do 35 te ostaje ovako trgovcu bojda ne samo meso nego još nešto novca. To bi bio zaista veliki dobitak, o čije istinitosti pak još nismo bili obavješteni. Potrebno je dakle da se drugovi zainteresuju za ovo te prema tome postupe kako treba da neće opet doći sav ovaj prljavi teret na Vas. Ne ide se tu za to, po kojoj ceni dobivaju trgovci jariće, nego, po kojoj ih ceni prodavaju mesarima. Spomenuto se naime da se ovo meso prodava kod mesara po Din 12 te bi dakle bili u to kupovanje umešani i mesari ako ne učinite sve potrebne korake za vreme dok vas se direktno ne napada. Ne gubite vremena, mesari i tražite svoje pravo.

VETERINARSKA UVERENJA

moraju biti otsad priložena popratnim dokumentima svih pošiljki preradjevina od mesa, tako i svinjske masti, koja su otpremljena železnicom. Ovo traži banska uprava Savske banovine.

Razno.

Na izložbi u Chicagu zastupana je Jugoslavija sa svojim proizvodima i osobinama.

Trgovci se bune protiv osnivanja filijala, koje osnivaju tvornice te ovako štete interese velikih trgovaca. Ovime se naime oduzima trgovcima mušterije, to jest male trgovce i direktne potrošače.

Hitler je oborio svog šefa nemačkog privrednog sistema, jer je radio u interesu velikih industrija, to jest Huggenberga, ne pak u interesu naroda.

Naša vanjska trgovina bila je dosad aktivna te se nadamo da će ovakva ostati pošto izvozna kampanja još nije nastupila.

Japanci su morali opet početi sa ratom jer je kitajski general Feng prešao granicu Mandžurije i želi ovu osloboditi iz pod njihovog protektorata.

Privatni činovnici traže svoju komoru jer smatraju da samo ona može štiti i zastupati njihove interese.

Naša južna braća organizuju putovanja u Slovenačku, što je od velikog značaja. I mnogi kongresi bili su ove godine održavani u Ljubljani te je Slovenačka ove godine mnogo posećena.

Nemačka ima sada svoje slavljе sa turnerima. Možda je ovo odjek sokolskog sleta te ćemo možda morati i mi malo raspravljati o pangermanizmu kao što su oni raspravljali o panslavizmu.

Sećer još nije poskupio kako su običale sećerane. Sa poskupljenjem neće se spasiti svojih bilanca.

Voće je ove godine veoma jeftino proizlazi iz činjenice da seljak nema najpotrebnijeg novca za letni rad.

LIŠEN KRIZE.

Bogati i debeli privatnik, nekad siromašni i mršavi bakalini upitan od došlog poznanika u hotelu.

Poznanik: Jesi-li napredovao?

On: Ne, kuća mi izgorela.

Poznanik: Šta je sa trgovinom?

On: Propala.

Poznanik: A od čega živiš?

On: Zena prodava mirise i pudere.

Jugoslovenska specijalna radiona za popravak MESARSKIH I KOBASIČARSKIH STROJEVA I NOVI STROJEVI U RAZNIM DIMENZIJAMA

Stalno skladište svih strojeva. - Transmisije - Svakovrsne reme za vješanje mesa i kobasica. - Kuće za sušenje mesa od svake veličine. - Brušenje svakovrsnih noževa i ploča. - Montaže.

FRANJO TRBUHA
ZAGREB, MAKSIMIRSKA C. BROJ 11

- 35-god. praksa kod specijalne tvornice FRIEDRICH I HAAGA, Wien. — Narudžbe i popravci izvan Zagreba bit će brzo otpremljeni.

SOLIDNA RADNJA!

UMJERENE CIJENE

Jeftino prodam

jedan Wolf, jedan stroj za punjenje kobasica od 30 litara, jedan stroj za zatvaranje konzervi, banju za mešanje mesa (grand), transmisiju 40, 50 i 60 m/m, i 20 m, bačve (kade) iz tvrdog drva za soljenje mesa, jedan motor na surovo ulje i jedan stroj-štaljku za brzo soljenje šunke (butina).

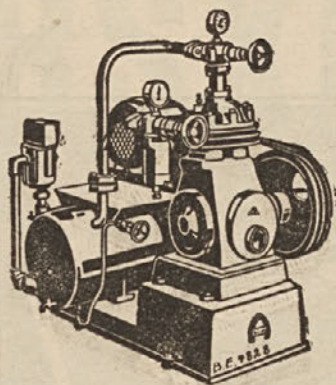
Milan Benotić, mesar, Koprivnica.

Ako želite imati prima i tačno sortirana creva onda se izvolite obratiti na:

»JUGOCRIJEVO«

ZAGREB, Klaonička ul. 9
TELEFON 60-91

Brzajavni naslov: JUGOCRIJEVO
Tražite cijenik! Brza i solidna podvorba!

Svetsko poznate

ASTRA- UREĐAJE ZA HLAĐENJE

dobavlja u svim veličinama

počam od 600 do 250.000 kal. na sat sa kompresorima stojeće ili ležeće konstrukcije sa ili bez automatike za punjenje amonijakom, ugljičnom kiselinom, etil- ili metilkloridom uz solidne cijene i povoljne platežne uvjete

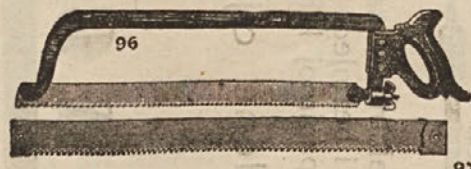
ALFA d.d., ZAGREB
DUKLJANINOVA 28.

**Naručite mesarsko-kobasičarsku stručnu knjigu
kod uprave „Mesarskog lista“
za cenu od Din 120 ili Din 160**

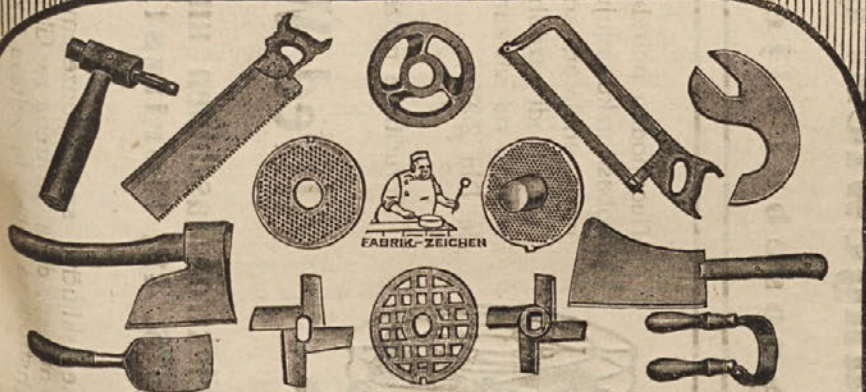
HERMAN ITTER, CRONENBERG NEMAČKA

specijalna tvornica mesarskih testera (pila)
Izradjujemo mesarske testere svih veličina naj-
boljeg kvaliteta, obične, poniklane kao i nehrdja-
juće.

TRAŽITE CENIK!

97

KOCH & STOCK
WERKZEUGFABRIK
REMSCHIED.

Naši proizvodi su iz

najboljeg

materijala

te dajemo
punu garanciju za svaki komad

Zahtevajte ponude i cijenik!

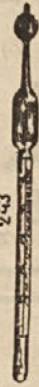
Naručite jedanput za pokus i ostati
ćete naša mušterija.

242

Termometre za kotlove u drvenom ili žičnom okviru.

243

Mere za salamuru, sa termometrom i bez njega u drvenoj ili papirnoj kutiji.

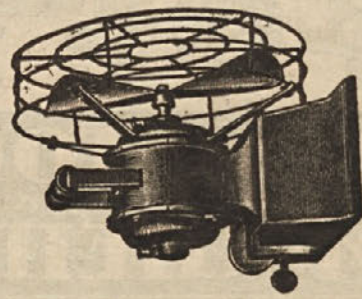
Termometre za šunke i staklene cijevi.

Izradjuje i dobavlja:

Carl Mittelbach & Co.

**Thermometerfabrik
Langewiesen / Th.**

Tražite posebni cijenik broj 10.

Neophodno potreban za svaku mesarsko-kobasičarsku radnju je „Eisluftkompressor“, novi ventilator, koji u kratko vreme bez leda ohladi vazduh, te osuši meso. Struja se troši na sat samo za 2—3 Din. Cena je Din 2400.—.

Poručiti se može izravna od tvornice

Alfred Wunderlich,

**Deutsche Elektro-Maschinen und Apparate-Bau,
BERLIN, S. 42, Moritzstrasse 14-15.,**

Šalje se isključivo samo pouzdanom. Kod narudžbe treba navesti, da li se treba za Gleich-, Wechsel- ili Drehstrom te kolika je voltaža i kolika perijoda.

„Dick“-Stahl-meine Wahl!

Der Name „DICK-STAHLE“ ist ein Qualitätsbegriff die Marke **F.DICK** eine Vertrauensmarke! Sie allein verbürgt den echten **„DICK“-Stahl.**
PAUL F. DICK - Esslingen A. N. - Überall erhältlich!

Najčuvveniji masati i noževi su samo oni, sa poznatom svetskom markom **F.DICK**! Zato tražite svuda samo Dickove masate i noževe, jer su najbolji samo oni, sa markom strelce Dick!

Pretplatite se na „Mesarski list“!